

Sygn. akt I ACa 921/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Małgorzata Wołczańska
Sędziowie :	SA Lucyna Świdorska-Pilis (spr.) SO del. Joanna Naczyńska
Protokolant :	Małgorzata Korszun

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2015 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Federacji (...) w Ł.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zwolnienie od egzekucji

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej

z dnia 23 lipca 2014 r., sygn. akt I C 134/14,

oddala apelację.

I ACa 921/14

UZASADNIENIE

Powód - (...) Federacja (...) z siedzibą w Ł. domagała się zwolnienia od egzekucji ruchomości zajętych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ż. w sprawie egzekucyjnej o sygn. akt Km 1401/13, a objętych protokołem z dnia 30 sierpnia 2013 r. oraz zasądzenia kosztów postępowania.

W uzasadnieniu żądania pozwu, strona powodowa wskazywała, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ż. P. K. (1) prowadzi pod sygn. akt Km 1401/13 postępowanie egzekucyjne z wniosku wierzyciela (...) z siedzibą w W. przeciwko dłużnikom: J. K. i S. K.. W postępowaniu tym komornik zajął nieruchomości położoną w Ł. przy ul. (...) objętą (...) Sądu Rejonowego w Ż.. Dnia 30 sierpnia 2013 r. komornik Sądowy dokonał zajęcia ruchomości znajdujących się w budynku posadowionym na tejsze nieruchomości. Powód - (...) Federacja (...) z siedzibą w Ł. związany jest z dłużnikiem panem S. K. umową najmu budynku posadowionego na nieruchomości będącej

przedmiotem egzekucji. W przedmiotowym budynku mieści się siedziba powoda, a wyposażenie lokali stanowi wyłączną własność powoda.

W odpowiedzi na pozew pozwany wnosił o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu. Uzasadniając swoje stanowisko pozwany podniósł zarzut braku zachowania terminu przewidzianego w art. 841 § 3 kpc. Protokół zajęcia ruchomości został opatrzony podpisem S. K., który jest dłużnikiem w związku z egzekucją prowadzoną na wniosek (...) oraz jednocześnie prezesem powoda. Ponadto pozwany wskazywał, iż powoływana umowa najmu ma charakter pozorny, a jej celem jest jedynie uchylenie się od skutków egzekucji komorniczej.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego 7 217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ż. P. K. (1) prowadzi pod sygn. akt Km 1401/13 postępowanie egzekucyjne z wniosku (...) Spółki Akcyjnej w W. przeciwko J. K. i S. K. o zapłatę należności w wys. 206 921,34 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. Dłużnicy zamieszkują pod adresem Ł. ul. (...). W dniu 30 sierpnia 2013 r. Komornik dokonał zajęcia u dłużników szeregu ruchomości ujętych w protokole zajęcia w 52 pozycjach. Obecny przy zajęciu S. K. podał, że ruchomości stanowią własność (...) Federacji (...) z siedzibą w Ł.. Zawiadomieniem z dnia 4 września 2013 r., przesłanym na adres (...) Federacji (...) tj. Ł. ul. (...), komornik poinformował, że w dniu 30 sierpnia 2013r. zostało dokonane zajęcie ruchomości znajdujących się w posiadaniu dłużników J. K. i S. K.. W przesłanym zawiadomieniu adresat został pouczone o możliwości złożenia w terminie 1 miesiąca od dnia otrzymania pisma powództwa o zwolnienie zajętych ruchomości spod postępowania egzekucyjnego. Jednocześnie komornik w poinformował, iż po terminie 1 miesiąca od daty potwierdzenia odbioru ww. zawiadomienia przystąpi do oszacowania, a następnie sprzedaży zajętych ruchomości. Zawiadomienie zostało odebrane przez J. K. w dniu 10 września 2013 r. W dniu 7 listopada 2013r. do Sądu Rejonowego w Ż. wpłynął pozew (...) Federacji (...) z siedzibą w Ł. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zwolnienie od egzekucji. Powyższy pozew został nadany w Urzędzie Poczтовым w Ż. w dniu 6 listopada 2013 r. Prezesem Stowarzyszenia (...) jest pan S. K., a członkiem m.in. jego żona J. K..

W ocenie Sądu pierwszej instancji powództwo należało oddalić jako spóźnione. Skoro zawiadomienie o dokonaniu zajęcia ruchomości zostało doręczone na adres strony powodowej i odebrane przez osobę uprawnioną do odbioru korespondencji, to jako datę dowiedzenia się o naruszeniu praw strony powodowej, wynikających z art. 841 kpc, należy wskazać dzień 10 września 2013 r. Tym samym ostatnim dniem dla skutecznego złożenia pozwu z żądaniem zwolnienia zajętych przedmiotów od egzekucji był dzień 9 października 2013 r., pozew zaś wniesiono w dniu 6 listopada 2013 r.

Od powyższego rozstrzygnięcia apelację złożył powód - (...) Federacja (...) z siedzibą w Ł., wnosząc o jego zmianę i uwzględnienie powództwa, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W apelacji zawarty został również wniosek o zasądzenie na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje.

Skarżący zarzucał:

1. sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału poprzez ustalenie, że J. K. była osobą uprawnioną w imieniu strony powodowej tj. (...) Federacji (...) z siedzibą w Ł. do odbierania korespondencji podczas, gdy wniosek tak nie wynika ani z treści statutu strony powodowej ani z innych okoliczność sprawy;
2. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść wyroku, a to:
 - art. 5 kpc poprzez brak ustaleń w sprawie co do pouczenia strony powodowej o przysługujących jej środkach prawnych, które to pouczenie zostało zawarte dopiero w postanowieniu Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 28 października 2014 r.;
 - art. 841 § 3 kpc poprzez uznanie, że strona powodowa dowiedziała się o naruszeniu jej praw w dniu 10 września podczas gdy pismo z dnia 10 września nie zostało doręczone stronie powodowej w ogóle, zostało doręczone

dłużnicze w postępowaniu egzekucyjnym J. K., która nie jest uprawniona do występowania w imieniu strony powodowej;

- art. 217 kpc poprzez oddalenie wniosków dowodowych mimo, iż nie były wnioskami spóźnionymi i były uzasadnione w materiale sprawy, a sąd zakreślał stronie termin jedynie do złożenia pisma procesowego a nie wniosków dowodowych;
- art. 126² § 1 kpc poprzez brak uwzględnienia faktu, że strona sprostowała wartość przedmiotu sporu przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, gdyż nastąpiło to jeszcze przed rozpoznaniem wniosku o zwolnienie od kosztów.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona.

Sąd pierwszej instancji ustalił prawidłowy stan faktyczny, wynikający z niespornych faktów oraz dokumentacji znajdującej się w aktach Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ż. Km 1401/13. Z tego też względu Sąd Apelacyjny bez zbędnego powielania ów stan faktyczny podziela i przyjmuje za własny. Dodatkowo Sąd Apelacyjny jedynie ustala, iż jak wynika z rozdziału (...) statutu Stowarzyszenia Sportowego o nazwie (...) Federacja (...) do kompetencji Zarządu Stowarzyszenia należy reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz oraz działanie w jego imieniu (K- 35). Z wypisu z ewidencji uczniowskich klubów sportowych i klubów sportowych działających w formie stowarzyszenia wynika, iż pan S. K. jest prezesem, a pani J. K. pełni funkcję członka zarządu (...) Federacji (...) (K-42).

Zarzuty apelacji nie zasługują na uwzględnienie.

Nieuprawniony jest zarzut dopuszczenia się przez Sąd sprzeczności istotnych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału. Stan faktyczny - jak już wyżej podniesiono - był w sprawie niesporny. Natomiast kwestia czy pani J. K. była uprawniona do odbioru korespondencji kierowanej do (...) Federacji (...) stanowi już przedmiot oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W niniejszej sprawie żądanie powoda znajduje podstawę w treści art. 841 kpc stanowiącego, że osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa, a powództwo można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych. Jak słusznie wskazuje Sąd pierwszej instancji, powołując się na stosowne orzecznictwo, sam fakt uchybienia terminowi z art. 841 § 3 kpc powoduje bezwzględną konieczność oddalenia powództwa, bez potrzeby oceny jego merytorycznej zasadności. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 grudnia 2007 r. (V CSK 275/07) dniem, w którym strona dowiedziała się o naruszeniu prawa, jest dzień, w którym strona faktycznie dowiedziała się o zajęciu przedmiotu.

W sprawie niespornym było, iż do zajęcia ruchomości doszło w dniu 30 sierpnia 2013 r. i obecnym przy tej czynności był prezes (...) Federacji (...) pan S. K., uprawniony do reprezentowania Stowarzyszenia. W tym dniu zatem powód dowiedział się o ewentualnym naruszeniu prawa. Przepis art. 841§3 kpc nie przewiduje dla otwarcia terminu pouczenia osoby trzeciej o możliwości wytoczenia powództwa o zwolnienie od egzekucji. Początkiem rozpoczęcia biegu terminu jest - jak podaje przepis - „dowiedzenie się o naruszeniu prawa”. (...) Federacja (...) jest osobą prawną, dlatego też momentem dowiedzenia się przez taką osobę o czynności faktycznej jest moment powzięcia wiadomości przez osoby ją reprezentujące, czyli właśnie przez pana S. K.. Termin do wniesienia niniejszego powództwa upłynął – stosownie do treści art. 110 – 116 kc – w dniu 1 października 2013 r.

Z daleko idącej ostrożności zauważyć też należy, iż komornik, wobec stwierdzenia w toku czynności egzekucyjnych, iż do zajmowanych ruchomości rości pretensje osoba trzecia, wystosował do (...) Federacji (...) pismo informujące o dokonaniu zajęcia ruchomości i możliwości złożenia w terminie jednego miesiąca powództwa o zwolnienie ruchomości od egzekucji (K-8). Pismo to wysłane zostało na adres Federacji, a odebrane zostało przez J. K. dniu 10 września 2013

r. (K- 209 verte akt komorniczych). J. K., jako członek zarządu upoważniony do reprezentowania Federacji, miała prawo do odbioru kierowanej do tej Federacji korespondencji.

Pozostałe zarzuty apelacji również nie mogą odnieść skutku.

- Art. 5 kpc stanowi o pouczeniach o czynnościach procesowych dla stron i uczestników danego postępowania. Jak już zostało wyżej podniesione rozpoczęcie biegu terminu z art. 841§3 kpc nie jest uzależnione od udzielenia stosownego pouczenia. Nadto Federacja została pouczona o możliwości złożenia powództwa przeciwegzekucyjnego, czego w ustawowym terminie nie dokonała.

- Niesłuszny jest zarzut naruszenia art. 217 kpc poprzez oddalenie wniosków dowodowych powoda. W trakcie rozprawy, która odbyła się w dniu 23 lipca 2014 r. Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej zwrócił pismo procesowe powoda z dnia 1 lipca 2014 r. oraz oddalił pozostałe wnioski dowodowe. Pełnomocnik powoda, będący profesjonalistą nie złożył stosownych zastrzeżeń w trybie art. 162 kpc. Powoduje to to, iż że na obecnym etapie postępowania stronie nie przysługuje już prawo powoływania się na zarzucane uchybienie. Ponadto nie zachodziła potrzeba dopuszczenia dowodu z odpisu postanowienia Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 11 października 2013 r. w przedmiocie odrzucenia skargi dłużnika S. K. na czynności komornika. Postanowieniem z dnia 11 października 2013 r. skarga odrzucona została z powodu nieuzupełnienia jej braków formalnych i brak w nim jest jakichkolwiek pouczeń czy nawet wzmianek o możliwość złożenia powództwa przeciwegzekucyjnego. Nie sposób też traktować skargi złożonej przez dłużnika za czynność tożsamą z pozwem osoby trzeciej, co zdaje się sugerować skarżący. Skoro powództwo niniejsze oddalone zostało z powodu niedochowania terminu przewidzianego w art. 841§3 kpc nie zachodziła konieczność dopuszczania dowodu z umowy najmu nieruchomości z dnia 18 czerwca 2013 r., zawartej pomiędzy panem P. K. (2) a reprezentującą (...) K. P. (pełniącą funkcję skarbnika), w której w pkt. pkt IV iż ustalono, że nieruchomość jest w całości umeblowana i „obowiązek ten spoczywa wyłącznie na stowarzyszeniu”. Nie zachodziła też i konieczność przeprowadzania innych dowodów, mających wykazać że ruchomości zajęte przez komornika stały własność tejże Federacji.

- zarzut naruszenia art. 126² § 1 kpc jest po pierwsze nietrafny, a po wtóre nie mający znaczenia dla oceny rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji. Po wezwaniu powoda o wskazanie wartości przedmiotu sprawy, pełnomocnik powoda określił ją jako 206 921,34 zł, co spowodowało przekazaniem sprawy do rozpoznania sądowi Okręgowemu w Bielsku-Białej. Pełnomocnik powoda sprostował wartość przedmiotu sprawy już w toku postępowania, a postanowieniem z dnia 15 września 2014 r. Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej dokonał sprawdzenia wartości przedmiotu zaskarżenia i wartość tą ustalił na kwotę 206 921,34 zł. Marginalnie też wskazać należy, iż rozpoznanie sprawy przez sąd wyższej instancji nie skutkuje nieważnością postępowania (art. 379 pkt. 6 kpc).

Z przedstawionych względów apelacja jako niezasadniona winna ulec oddaleniu na podstawie art. 385 kpc.